

סוג הבחינה: א. בגרות לבתי ספר על-יסודיים
ב. בגרות לנבחנים אקסטרנרים
מועד הבחינה: קיץ תשע"ב, 2012
מספר השאלה: 904441
לນבחנים אקסטרנרים — 05
תכנית הלימודים (לשאלון 05 בלבד)
נספח:

ספרות עברית וכללית

2 יחידות לימוד

הוראות לנבחן

- א. משך הבחינה: שעתיים ושלושה רביעים.
- ב. מבנה השאלה ופתחה הערכה: בשאלון זה חמישה פרקים.
פרק ראשון — סיפור קצר
פרק שני — דרמה
פרק שלישי — רומנים ונובללה
פרק רביעי — שירה (שירת ימי הביניים, שירות ביאליק, שירות המאה ה-20)
פרק חמישי — שיר שלא נלמד
- משולשת הפרקים הראשונים יש לבחור בשני פרקים, ולענות על השאלות לפי ההוראות בכל פרק (לכל פרק — 28 נקודות).
פרק הרביעי (שירה — 28 נקודות) והפרק החמישי (שיר שלא נלמד — 16 נקודות) הם חובתיים.
עליך לענות על השאלות שבהם לפי ההוראות בכל פרק.

- ג. חומר עזר מותר בשימוש: רשימה מודפסת של היצירות שנלמדו.
- ד. הוראות מיוחדות:
(1) רשום בראש כל תשובה את מספר הפרק ואת מספר השאלה
שבר Hort להסביר עליה.
(2) תובנה לצרף למחברת הבחינה את רישימת היצירות שנלמדו.
(3) אנן להציג באמצאות אותה יצירה בתשובות שוננות.
(4) שים לב לנכתב, לככיב, לפיסוק ולכללי הדקוק.

כתוב במחברת הבחינה בלבד, בעמודים נפרדים, כל מה שברצונך לכתוב בפיוטה (ראשי פרקים, היישובים וכדומה).
רשום "פיוטה" בראש כל עמוד טיוטה. רישום טيوות כלשון על דפים שמחוץ למחברת הבחינה עלול לגרום לפסילת הבחינה!

הנחיות בשאלון זה מנוסחות בלשון זכר ומכוונות לנבחנים אחד.

ב ה צ ל ח ה !

ה שאלות

פרק ראשון – סיפור קצר

אם בחרת בפרק זה, ענה על שתיים מהשאלות 1-3 (לכל שאלה – 14 נקודות).

סיפורים מאות עגנון

1. בסיפורים רבים רבים מאות עגנון הדמות המרכזית עוברת תהליך של גילוי האמת על עצמה ו/או על חייה.

האם הדמות המרכזית בספר מאות עגנון שלמדת עוברת תהליך כזה?
הסביר והדגם את דבריך.

שים לב: בשאלה 2 אנן לענות על פי סיפורו עגנון.

סיפורים מתרגמים, סיפורים מן הממחצית השנייה של המאה ה-20 (לא כולל "סיפור אהבה"
מאחרן אפלפלד)

2. ניגוד והקבלה (בין דמויות, בין מצבים, בין תפיסות עולם) הם אמצעים התורמים לעיצוב המשמעות של הספר.

בחור באחד מן האמצעים האלה, תאר כיצד הוא בא לידי ביטוי באחד מן הסיפורים הקצרים שלמדת, והסביר את תרומתו למשמעות הספר.

"סיפור אהבה" / אחרן אפלפלד

3. למקומות שונים הנזכרים בספר אהבה" או לצינוי הזמן שבו (כמו תקופה, עונות השנה, חלקי יממה) יש תפקיד חשוב באפיון הדמויות, בעיצוב היחסים ביניהן ובעיצוב התהליך הנפשי שהדמות עוברות.

הסביר והדגם את התפקיד של המקום אנן של צינוי הזמן בספר זה על פי הקביעה שלעיל.

פרק שני – דרמה

אם בחרת בפרק זה, ענה על אחד מהשאלות 4-5 (28 נקודות).

שים לב: בשאלות 4-5 אפשר לענות רק על פי מהזוה מודרני (מן המאה ה-19 או מן המאה ה-20)

4. אילו גורמים (הנסיבות והאנשים שבה, העבר, האופי, הפעולות או שילוב בין גורמים אלה ו עוד) מעצבים את חייה ואת גורלה של דמות מרכזית במחזה המודרני שלמדת? הסבר והדגם את דבריך על פי עלילת המחזאה שלמדת.
5. תאரיךם בין בני משפחה, כפי שהם באים לידי ביטוי במחזה המודרני שלמדת. האם יחסים אלה משקפים את העריכים המאפיינים את החבורה הסובבת את בני המשפחה? נמק את דבריך.

פרק שלישי – רומיון ונובלה

אם בחורת בפרק זה, ענה על אחת מהשאלות 6-9 (28 נקודות).

הצבר / אלבר קאמי – שאלות 6-7

6. לקרהת סיום הרומיון, הזקן שבו מטפל ריה אומר: "אבל מה זאת אומרת דבר? זה החיים, זה הכלול". הסבר והדגם על פי עלילת הרומיון ועל פי שתיים מן הדמיות שבו, מדוע הדבר הוא "החיים" והוא "הכלול".
7. עד אז, על אף ההפתעה והדאגה שעוררו המאורעות המוזרים האלה בבני עירנו, הוסיף כל אחד מהם להתרשם כמיטב יכולתו לעיטוקין, איש-איש במקומו הרגיל [...] אבל מרגע שנגמרו השערדים התברר להם שכולם, והמופיע בכללם, לכודים במלכודת אחת, ויש להסתדר עם המצב הזה. תאר והסביר את ההשפעה של הסגר על חיי הפרט ועל ערכי המוסר של תושבי אוראן, על פי עלילת הרומיון ועל פי שתיים מן הדמיות שבו.

רומיון עברי, נובללה עברית, רומיון מתורגם, נובללה מתורגמת – שאלות 8-9

שים לב: בשאלות 8-9 אין לענות על פי "הדבר" מאות אלבר קאמי.

8. כנעה, מאבק או קבלת המציאות הם מן הדריכים של האדם להתמודד עם מציאות חייו ועם הסובבים אותו. תאר את המציאות שעמה מתמודדת הדמות המרכזית ברומיון או בנובללה שלמדת, והסביר את הדרך (או הדריכים) שבאמצעותה הדמות מתמודדת עם מציאות זו.

9. לדמיות-משנה ברומיון יש תפkidim שונים, כמו אפיון הדמות המרכזית, קידום העלילה, ייצוג רעיונות ודעות. בחור שתי דמיות-משנה מרומיון או מנובללה שלמדת, תאר אותן, והסביר את תפkidן ברומיון.

פרק רביעי – שירה (שירות ימי הביניים, שירות ביאליק, שירות המאה ה-20)

שים לב: פרק זה הוא חובה. ענה על שתיים מהתוצאות 10-24:
על שאלה אחת משירת ימי הביניים או משירת ביאליק (שאלות 10-13),
ועל שאלה אחת משירת המאה ה-20 (שאלות 14-24) (לכל שאלה – 14 נקודות).

שירות ימי הביניים

10. לפני שני שירים מאות שמוآل הנגיד, ואחריהם שאלה.
בחר בשיר שלמדת (אחד בלבד), וענה לפיו על השאלה.

התקבצו, כי הזמן תמים / שמוآل הנגיד

התקבצו, כי הזמן תמים / עטה בכו לילות בכו ימים,
ויראו פנוי אָרֶץ אֲשֶׁר לְבָשָׂה / סוּתִי בְּנוֹת מַלְך מִרְקָםִים,
שטו דְמֵי עֲנָב עַלְיִ וְרַד / צָצִיו כְּשַׁנִּי אוֹ כְּמוֹ דְמִים,
ויראו פנוי עַלְיִוּ אֲשֶׁר צָמָחו / יְחִידָה מַחְבָּרִים וּמַתְאִים –
כִּפְנֵי יִפְתֵּח הַאֲרָמָבָשִׂים / דְבָקֵי אַלְיִ פְּנִים מַאֲדָמִים.

מת אָב וּמִת אָלוֹל / שמוآل הנגיד

מת אָב וּמִת אָלוֹל וּמִת חָמָם, / גַם גַּאֲסָף תְּשֵׁרִי וּמִת עַפְמָם,
בָּאוּ יָמִי הַקָּר, וַתְּהִתְרֹשֶׁת / אָדָם וּקוֹלוֹ בְּכָלִי דָמָם.
לְכָן, יָדִידִי, סָב אַלְיִ רְעִים, / כָּל אִישׁ וְאִישׁ יְעַשְׂ אֲשֶׁר זָמָם!
אָמְרוּ: חִזְוָה עַבְמִ בְּגַנְשִׁים / וְשָׁמַע שְׁמִי מָרוֹם בְּהַרְעִים
וַיַּרְאָה כְּפֹר וְלִשְׁוֹן מְדוּרָה – זוּה / יְרַד מִזְהָעֵל וִינְתְּרוּם.
קוֹמָה, שְׁתָה בְּכָוָס וְשׁוֹב וְשְׁתָה / בְּכָה, וּבְלִיל וְגַם יוֹמָם!

על פי השיר שלמדת, ציין את עונת השנה המתווארת, והסביר כיצד שלושה מצירוי הלשון
בשיר תורמים לתיאור עונה זו.

11. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

כַּתֵּם ר אֶת בְּקוֹמָתֶךָ / שֶׁלְמָה אֲבוֹ-גִּבְרִירָוּל

כַּתֵּם ר אֶת בְּקוֹמָתֶךָ / וְכַשְׁמִישׁ בִּיפִתְחָה,
חַשְׁבָּתִיךְ בְּעַלְתְּצָדָק / אֲבִיגִיל בְּאַדְקָתֶךָ –
מִצְאָתִיךְ כִּי הַרְגִּינָּנִי / כָּאַזְנָבָל בְּרַשְׁעָתֶךָ.
כְּלִילָתָה זָהָד, יְפֵת מִרְאָתָה / אֲנִי חֹלֶה בְּאַהֲבָתֶךָ,
וְתַּעֲלִי מְשָׁאוֹל גְּפַשְׁתִּי / וְאַל אָמוֹת לְעַמְתֶּךָ!

הסביר כיצד מאופיינת האהובה וכי怎 מאופיינת האהבה בשיר זה.
בתשובהך התייחס גם לשני אמצעים אמנותיים התורמים לאפקון זה.

שירת ביאליק

. 12. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה האחרון.

הולכת את מעמי / חיים נחמן ביאליק

ואני בדעתך,
עוד יפסחו עלי-פנוי הארץ כליה
ביריתך תכלתם המשכרצת זהוב
במושיות השחרות – לילוי גויז,
מתווך לילות, קוודים ומחרישים,
מצלפי שחרור וכליי הכוכבים,
בל-כוכב רמנז זהוב, רמנז זהוב;
וירית הרוחורי חטא ויגעת חמודה
בחיק הלילה תרבען בל-הארץ;
ופתחם פקום דממה גודלה, רבבה,
ורטט חזק נחלף בל-העולם,
ונגערו כוכבים שפעות שפעות,
וgentכו המה ומכתותם ארזה
כברפל שלל צלי זהוב בפלכת;
וילליי תאנה ואכולי חזק
איש איש ברעבו ובצמאו יציא,
וינש קיר בעור, נחבק אבן
יתחבט ארזה, ניחל על-גחונו,
ללקט رسיס פו אחד, שריר אחד
מפה שהשליך לו מעל כוכב
וילמزا מלא כף אהבה, קרטוב אשר –
בשעה זו אם-יתפרק געגועים,
ונזקה ועיפה תפטע עינך
ותשפט חרלה תקונה בערפל,
ונפלשך פצא לאלהים ולאשר –
במוני שאי ענייך חמימה
וילמד-בָּא מהם את-לבך שלוה:
ראי, קאלה וכאלה יאבדו
כוכבים מדי לילה לשמים –
והם בעשרם עומדים ובשלוותם,
ואינם חשים כלל באבדתם,
וכמו לא-גנערע כלום מכל-זיהם.

הולכת את מעמי – לכיכ לשלום
ויהי רצונך לבדו נר לנטיבך,
ומצאי את-השלחה באשר תהיה.
אני אל-תתני לב – איינגי גלמוד:
כל-עד השם זיף בצעתו ובבאו
וכוכב-אל לא-גלאו עוד מרומו לי
עוד לא ירדתי מכל-גכסיו
ומען פגומוטי עוד לא-Ճל.
ראי, חסרי אוֹתך – אך צדין
לי נשאר רב: לי יש עוד עולם מלא,
היפה כמו שהוא בירק אביכיו,
בזהב סוף קיזייו ובלבוניות חרביו;
ולב עוד לי – דביר חוון, קוז-המלחמות,
ואבי עצור שם, יגון הקדרש,
ומלאך טהור עמי – דמות דיוקנה
החויפה עוד בחרס אל על-ראש
ולוחש ברכה, רותח ומתחפק
בדממת הקדרה השאנגה,
וكانו כוכב חרד שם בפROOM,
שמיציך עוד עלי ביען יפה
ומושיט לי בחשך שרביט זהבו.

המשורר מייחס משמעות לטבע – מהו?
הסביר את דבריך, ובבסיסוthem על שתיים מתומות הטבע בשיר.

13. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לנִתְיַבֵּךְ הַגָּעֵלֶם / חיים נחמן ביאליק

לנִתְיַבֵּךְ הַגָּעֵלֶם בְּסֻמְכָה וּגְנַקְתָּה
וּמִפְרָצִי פְּתָאָם בֵּית־כֶּלֶא,
וּמִסְבִּיבוֹת אֲהַלִּי לְגַטְחָמָה
אַת־עֲקָבוֹת פָּעֵמִיךְ וְאַלְךְ;
בָּמִנְוּסָת בְּחַלָּה לְדַרְךְ יָצָאת,
וּבְצַאתָךְ – עַם אַרְוֹנוֹךְ לְפָרָחָק נְשָׁאת
אַת־מִצְחָלוֹת צָחָק – אַת־פָּעֵמָן וְרַבָּר,
אַת־לְלַחְבּוֹת גִּילָּךְ וּמִדְרוֹת לְבַבָּךְ;
אָךְ אֲמָת נְשִׁיתָ: בְּרִיפָת שְׁלוּמִי וְשְׁלוּמָךְ,
וּבְחַפְונָךְ וּמְשִׁיר
בְּזִוְינָת קָטוֹנָךְ גַּם בְּעֵל שְׁלָמִישִׁי
וְעַל אַדְן הַמְלִין – אַגְדָת חַבְצָלוֹתִי
וְאַרְוֹר חַלְמוּנִי
וְאוֹתִי – – –

בָּאָשָׁר אַת שָׁם – הִי בְּרוֹיכָה מִמְּקוֹמֶךָ!
עַמְּךָ אָנְכִי בְּסֻעָּרָה, אֲחוֹתָיו!
וְאִם אַת עֲזָוח סְעָר וְאַנְכִי כֶּבֶד חַלְמוֹת –
עַד רַאשׁ גְּבֻעֹות עַולְם וְעַד יַרְכָּתִי תְּהִמּוֹת
יַרְדָּפֶךְ יָגּוֹן כְּלַלְלִילּוֹתִי וּמִמְּנִי;
וְנַשְׂאָא אֲבָרוֹתִיךְ – וְאַת גַּם לֹא תַּרְאֵי –
אָנְכִי, עַבְן זַעַף קָדָר, עַרְירִי,
אֶל אֲשֶׁר פִּשְׁוֹטִי אֲשֶׁרֶךְ פָּעֵמִי,
וּבְפִרְשִׁי מִפְרָומִי, וּבְאֲשֶׁר אֲבָאָה,
צִל מְגֻנָּר וְשָׁאָה –
אֲפָלָח לְבָב־עַולְם בְּבָרְקִי וּרְעַמִּי
וְאֲתִיהוּ בְּגַשְׁמִי
וּבְשִׁירִי.

כיצד מתואר בשיר סיום הקשר בין האוהב לאוהבתו? הסבר והדגם את דבריך.

שירת המאה ה-20

שירי שאל טשרניחובסקי

14. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

ראי אדמה / שאל טשרניחובסקי

ראי, אדמה, כי היינו בזונגים עד מaad!
בHIGHKE, מלונרברקה, מעון סתר, גרע טמנגו... לא עוד
פִּנְגִּינִּיזֶגֶּיּוֹתֶזֶלֶבֶּסֶטֶמֶתֶ, גַּרְעַחֲפָהֶכֶבֶדֶהֶ,
גרגר שעורה חתול פטם, שבלה-שייל חרזה.

ראי, אדמה, כי היינו בזונגים עד מaad:
פרמי פרחים בה טמנו רעננים ובהוד,
אשר נשקם המשמש מנשיקתת ראשונה,
מצניע חן עם יפה קלחת, קטרת כסו נכווה.
 ועוד שידעו צהרים בעצם העזר הפטם,
ובטרם רעו טל של בקר בחולומות-אור נבטם.

הא לך הטעבים בבניינה, נער טהור חלומות,
ברוי לב, נקיי כפים, טרם חלאת אדמה,
וארג יוקם עוזרו שני, ארג תקווה יומ יבא,
איו לנו טובים מקבל אלה. את הראית? ואיפה?

ואת חכסי על כל אלה. יעל האמה בעתו!
מאה שערים הוד וכלה, קוש לעם מכורחות!
ברוך ארבעם בסוד מות, פפר חיינו בהוד...
ראי, אדמה, כי היינו בזונגים עד מaad!

הסביר את הבית האחרון בשיר ואת הקשר שלו לבתים שלפניו.

15. קרא את השיר שלפניך מן המחוור "שירים לאיליאל" (שיר י), וענה על השאלה שאחריו.

שירים לאיליאל / שאלות טשראניחובסקי

**את אינך יודעת...
בית (1) את אינך יודעת, מה מאד יפהית!
מה זוכות רגלה,
מה נפלאenko
המרמז עד חמצת שוקץ
בצומה וברדה, בגונדרנות ובחון
בעקבות בת-גלים על גבי תל-חול
שללאחר הכרית –
את אינך יודעת, מה מאד יפהית!
בitem (2) את אינך יודעת, מה מאד יפהית!
עניך שני שקדים
חוצים ברומזים
בשבויות סוד-בראשית, וכעדים
לMASTER גורה במשפט עד-יעד
לקוראים, ומפתחים ומקסמים בצו –
קפאת ולא ענית –
את אינך יודעת, עד-מה יפהית!
בitem (3) את אינך יודעת, מה מאד יפהית!
ובאשרי, ברגעים
את חלק שלי
במושבה וסער אונ-פראים,
את תפוסה ולא תפוסה, ביד ולא ביד,
נכבה וחפשיה, בניצוץ פליטה אש,
כأפרוח הויסיס –
את אינך יודעת, עד-מה יפהית!**

תאר את מערכת היחסים בין הדבר לנמענת, כפי שהיא מצטירת בבית האחרון בשיר.
כיצד מתקשר תיאור זה לתיאור מערכת היחסים ביניהם בบทים (1)-(2)? הסבר את דברין.

16. קרא את הסונט שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

לא רגעי שנות, טבע / שאול טשרניחובסקי

לא רגעי שנות, טבע,
וחולומות ימתקו,
רק רגש בה אראה וסערות נקרב:
על מריםquia קרייך ובמקרים עמקו,
בתהומות היישימון ובאזור חביון עב.

כִּי תָּאַבֵּל נֶפֶשִׁי, וְפִצְעִי יִזְעַקְוֹ
תְּקֻוֹתִי תְּבִלְנָה בְּשׁוֹשָׁן בְּסַתוֹּ
אֲנוֹזָה לְמָקוֹם שֵׁם מְשֻׁבְרִים יִנְאָקָו,
לְמָקוֹם צָוְקִיו יָרִים צָור אֲדִיר נִשְׁבָּ.

או בְּשַׁתִּי מְגַלִּים הָרְבִים בְּסַלְעִים,
שְׁהַמָּה, בְּחַמּוֹלָם, שְׁבִים לְרַגְעִים,
וְטוֹרָ מְטוֹר יָרוֹם, גָּל יִגְבָּר מְגָל;

מְצֻוְרִים נְכַלְמָתִי, שְׁהַמָּה בְּגָאוֹנִים
אֶל מַחַץ מְשֻׁבְרִים, אֶל נְהַמָּם וְהַמוֹּנִים
יִסְגִּירוּ אֶת לִבָּם, וּרְאֵשֵׂיָם אֶל עַל...

הסביר את ההבדל בין עמדת הדובר כלפי הטבע בשני הבטים הראשונים בסונט ובין עמדתו כלפי הטבע בשני הבטים המسيימים אותו. הדגם את דבריו.

17. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

הוי, ארצי! מולדתי! / שאל טשרניחובסקי

ארץ-נחלת מדבר-סיו!	הוי, ארци! מולדתי!
קסם כוכבי לכט.	הר-טרשים גרט.
הבל-זעם חמפסין,	עדן עלה: ישָׁה וגדי.
מלינה בשלכת.	זיכר-הדר שמת.
ברם-אפו ניס-לא-נים.	מנזרים, גל, מצאה,
חל חרבה נחרשת.	פֶּפּוֹת-טִיט עַל בֵּית.
תְּכֻלָּליות ויל-תְּגִינִּים.	מושבה לא-נו-שָׁבָה,
משאבה נועשת.	זִית אַצְלָן.

הוי, הוי, ארץ חמדת-לב!	ארץ! ארץ-מורה!
הشمיר, נשית.	דקל רב-כפפים.
ביר סוד יתום בגב.	גד-גורה-צבר רושע.
בשםים עיט.	נהל כמה המים.
מטליות מדבר נחול.	רים פרדס-אביב.
שביל זרוע שחלה.	שיר-צלצל גפלת.
בם של אור טובע כל,	חל-חולות לים סכיב.
ועל פנוי כל התכלת.	אל שקמה נופלת.

נופי ארץ-ישראל מעוצבים בשיר גם באמצעות ניגודים. ציון והסביר ניגודים אלה. כיצד הניגודים בשיר משקפים את היחס של הדובר כלפי הארץ? הסבר והדגם את דבריו.

שירי זלדה

18. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שני יסודות / זלדה

הלהבה אומרת לברוש
כאשר אני רואה
כמה אתה שאננו
כמה עוטה גאון
משהו בתוכי משתולל
איך אפשר לעבר את הימים
הנוראים האלה
בלי שמן של טרוף
בלי שמן של רוחניות
בלי שמן של דמיון
בלי שמן של חרות
בגואה עתיקה וקדרת.
לו בצלתי הייחודי שורפה
את המפסד
ששמו תקופות ההשנה
ואת הצלות האрова שלך
באדמה, באוויר, בשמש, במצרים ובטל.
הברוש שותק,
הוא יודע שיש בו טרוף
שיש בו חרות
שיש בו דמיון
שיש בו רוחניות
אך השלהבת לא תבין
השלחה בת לא תאמין.

בשיר זה הדוברת מתארת את "הكونפליקט בין הדחף להתרץ [...] ולשבור מוסכמות לבין השתייקה".
(על פי חמותל בר-יוסף)

הסביר והדגם קביעה זו על פי השיר. בתשובתך התייחס גם לשני אמצעים אמנותיים המעצבים את הקונפליקט.

19. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחוריו.

כל שושנה / זלדה

כל שושנה היא אי
של השלום הנטבעת,
השלום הנצחי.

בכל שושנה מתחנערת
צפור ספירהית
ששמה "יכתתו".

ונדמה
כה קרוב
אור השושנה,
כה קרוב
ניחוחה,
כה קרוב
שקט העלים,
כה קרוב
אותו אי –
כח סירה
וחזה את ים האש.

הסבר והדגם כיצד מייצבת השוונה בשיר, וכותוב מה לדעתך היא מסמלת. נמק את דברין.

20. לפניך שני שירים מאות זלדה, ואחריהם שאלה.

בחור בשיר שלמדת (אחד בלבד), וענה לפיו על השאלה.

צפ/or אחות קסם / זלדה

כאשר הגוף קרב
מט לנפל
והוא מגלה חרקתו מפני הקץ
לנשמה,
מצמיח עץ השגרה הנמוֹך
שאבק אכלו
עלים ירקים פתאמ.
כימרימות לאין יפרית
קדור נאה
ובצמראתו צפ/or
אחות קסם.

פָאַשֵּׁר הִיִּת פָּה / זלדה

כאשר הייתה פה
ומבטך חום מגן עלי
וממחזותינו נוגעות
פתח
בנף אל בנה.

כאשר הייתה עמי
בתוך הדברים החולפים
קי הקיירות בינוי-ביה קשיישים
שספרו מעשיות עתיקות
בערב
פָאַשֵּׁר שתינו מה.

עכשו הקיירות אינם מיחסה
הם הסתגרו בשחתיקתם
ולא ישגיחו בנפלוי
עכשו הקיירות סיד ומלאט
יסוד זר
חומר לא עונה בפמות.

איזה שינוי מתואר בשיר שלמדת? הסבר והדגם את דבריך.

הציג שניים מן האמצעים האמנוחתיים המעציבים שינוי זה.

שירי ארוז ביטון

. 21. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

שיר זהה אלפסיה / ארוז ביטון

זהה אלפסיה
זמרת החצאר אצל ממחמד חממיישי ברבת שבמְרוֹק.
אומרים עלייך שכאשֶר שרה,
לחמו מִילִים בָּסְכִּינִים
לפלס דרכ בקמונ
להגיע אל שלווי שמְלַתָה
לנסח את קצוח אצבעוּתָך
לשימים כסף ריאַל לאות תודה
זהה אלפסיה,
היום, נדען למצא אוטה
באשקלון, בעתקיות ג', ליד לשפת הסעד,
ריכש שירים של קפסות סרדינים על שולחן מתנוֹד בָּן שלש רגליים,
שטייחי מלך מרהייבים, מרקבים על מטה סוכנות,
והיא בחלוקת בקר בָּהוּי
שעות במראה
בצבעי אפור זולים
וכשהיא אומרת:
מחמד חממיישי אישון עיגינו
איןך מבין ברגע קראשׂון.
זהה אלפסיה קול צroid,
לב צלול ועינים שביעות אהבה
זהה אלפסיה.

הסביר והדגם כיצד החפצים המוזכרים לאורך השיר מעצבים את השינוי שחל בחיה של זהה אלפסיה.

. 22. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

דברי רקע ראשוניים / אرز ביטון

אמי אמי

מִכְפֵּר הַשִׁיחִים הַיְרָקִים בַּירֶק אַחֲרָה.
מִקְוֹן הַאֲפָרִים הַמְּחַלְּבוֹת חַלְבָּמְתּוֹק,
מַעֲרֵשׂ זָמִירִי אַלְפָ לִילָה וְעוֹד לִילָה.

אמי אמי

שָׁהָרְחִיקָה רַעֲוָת
בְּאַצְּבָעָות צְרָדוֹת
בְּהַלְקָאות תְּזָהָה
וּבְשָׁם כָּל הַאֲמָהּוֹת.

אבי אבי

אֲשֶׁר עָסָק בְּעַוְלָמוֹת
אֲשֶׁר קָדַשׁ שְׁבָתוֹת בְּעַרְאָק נָקִי
אֲשֶׁר הִיה בְּקִי מָאיִן כְּמוֹהוּ
בְּהַלְכּוֹת בֵּית כְּנֶסֶת.

אני אני

שְׁהָרְחַקְתִּי עָצָמִי
גַּרְחַק אֶל תָּזָךְ לְבִי
שְׁכַשְׁחַפֵּל הַיּוֹ יְשָׁנִים
קִיְחַי מְשִׁגְנוֹ
גַּרְחַק אֶל תָּזָךְ לְבִי
מִסּוֹת קְטָנוֹת שֶׁל בָּה
בִּיהוּדיָה
מְרוֹקָאִית.

הסבר והדגם כיצד משבר הזהות של הדובר בא לידי ביטוי בשיר.

בתשובתך התייחס גם לשני דרכי עיצוב התורמות להציג משבר זה.

23. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאחריו.

תקציר שיתה / ארו ביטון

מה זה להיות אותךני,
לרווח באמצע דינגווף ולצעק ביהדות מרוקאי.
”אני מן אלמגרב ואני מן אלמגרב”
(אני מהרי האטלאס אני מהרי האטלאס).

מה זה להיות אותךני,
לשכת ברזיל באבעוני (עגל זורביה, מגן לבוש),
או להזכיר בقول: אני לא קוראים לי זהה אני זיש, אני זיש (שם מרוקאי).
זה לא, זה לא,
ובכל זאת טופחת שפה אחרת בפה עד פקווע חניים,
ובכל זאת תוקפים ריחות דוחויים ואהובים
ואני נופל בין העוגות
אובד בבליל הקולות.

כיצד הדובר בשיר מאפיין את עצמו? הסבר והדגם את דבריך.

.24. קרא את השיר שלפניך, וענה על השאלה שאלתו.

פגומים / ארו ביטון

על סף חצי בית הארץ ישראל
עמד אבי
מצביע לאזרדים ואומר:
בהריסטות האלה
נבנה פעם מטבח
לבשל בו זנב לניון
ושור הבר,
ובהריסטות האלה
נקים פנת תפלה
למצא מקום
لامקdash מעט.
אבי נשאר ב ספר
ואני כל ימי
מציב פגומים
אל לב השים.

פרש את ארבע השורות המסיימות את השיר, והסביר כיצד הן מבטאות את ההבדל בין הדובר
לאביו ביחסם לבניית בית הארץ-ישראל.

פרק חמישי – שיר שלא נלמד

פרק זה הוא **חובה**. ענה על שאלה 25 (16 נקודות).

25. קרא את השיר שלפניך מאת אבנר טריינן (משורר ומדען, יליד תל אביב 1928, נפטר ב-2011), הנקוט מספרו "הזרות" (1989), וענה על שני הסעיפים א-ב שאחריו.

כמה מילים על הניר, בעצם על העצים

ומה שנעשה בהם, כלומר על הכרימה,

על הגריש, על העסה, כמה מילים על התחait*,

ב调查显示 מפרדת, מלכנת, נכבשת,

נעשית לניר, והרי אלו מילים

על הניר או על היד שכותבת

מילים על הניר, ב>Showcase, היא מאפירה,

מוזיקה, על מה שנעשה בה,

בשקט, בהתחזקה, על התחפרויות,

הGRESS, הרכبون, ההפיקה

לדשן, לעצים, על מה שנעשה בהם,

כלומר שוכן על הניר, על היד שכותבת

ניר, יד, באון, עכשו, בשעת צהרים,

קצת מעון, געים, מתבונן בעצים

* תאית – החומר המתkeletal על ידי שימוש כימי של צמחים שונים ומשמש לתעשייה הניר.

א. בשיר זה מתוארים שני תהליכי: תהליך העובר על העצים ותהליך העובר על היד שכותבת.

תאר והסביר את התהליכים האלה ואת הקשר ביניהם. (9 נקודות)

ב. מבנה השיר (מעגליות, חזרות, סימני פיסוק) מדגיש את משמעותו.

הדגם מבנה זה, והסביר את תרומתו להבנת המשמעות של השיר.

(7 נקודות)

בהצלחה!

נספח לשאלון 05, קיז תשע"ב: תכנית הלימודים

שים לב: תכנית לימודים זו כוללת גם יצירות
שבהתאם למיקוד הוצאו מתכנית הבחינה בקיז תשע"ב

נושאי הלימוד לבחינה בספרות

2 ייחדות לימוד - שאלון מספר 005

1. מבנה תכנית הלימודים

פרקם	קבוצות
א. שירה	<ol style="list-style-type: none">.1 השירה העברית בימי-הBINNIIM.2 שירי ביאליק.3 שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20 : אלתרמן, גולדברג, אצ"ג, טשרניחובסקי, רחל.4 שירים מהמחצית השנייה של המאה ה-20 : bijton, גורי, זך, זלדה, עמייחי
ב. סיפור קצר	<ol style="list-style-type: none">.1 סיפורינו עגנון.2 סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20.3 סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21.4 סיפור מתרגומים
ג. רומנים וnobla	<ol style="list-style-type: none">.1 רומנים עבריים.2 רומנים מתרגומים.3 nobla עברית.4 nobla מתרגמת
ד. דרמה	<ol style="list-style-type: none">.1 טרגדיה של סופוקליס או של קאספייר.2 מחזה עברי.3 מחזה מתרגומים

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

2. מבנה הבחינה

– בבחינה יהיו חמישה פרקים כמפורט להלן :

שירה.

סיפור קצר.

דרמה.

רומאן ונובללה.

יצירה שלא נלמדה.

הפרק הרביעי והפרק החמישי הם פרקי חובה. הפרק החמישי הוא יצירה שלא נלמדה (שיר או סיפור). תוכנו של הפרק הרביעי עשוי להשתנות ממועד למועד, על-פי הودעה במיקוד הלמידה. בהתאם לכך ישנו תוכן הפרקים האחרים וסדרם. למשל, במועד מסוימים יהיה הפרק הרביעי "רומאן ונובללה", יותר הפרקים יהיו פרקי בחירה (שניים מבין שלושה, כמקובל ביום); במועד אחר יהיה הפרק הרביעי "שירה", והפרק "רומאן ונובללה" יהפוך לאחד מפרקי הבחירה, וכן הלאה.

– להלן חלוקת הנקודות בין פרקי הבחינה : 28 נקודות לכל אחד מארבעת הפרקים הראשונים (על הנבחן לענות על שלושה פרקים) ו-16 נקודות לפרק החמישי.
סך-הគול – 100 נקודות.

3. נושאי הלימוד

פרק א – שירה

קבוצה ראשונה – השירה העברית בימי-הביבנים

יש ללמידה חמישה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים :

א. ר' יהודה הלוּי: יעירוני בשםך רעינוי; ייחידה שחררי; ישנה בחיק ילדות

ב. ר' יהודה הלוּי: יפה נוף; לבבי בمزורה; הציקתני תשוקתי

ג. ר' שלמה אבן גבירול: כתוב סטיו; ראה שם שמש

ר' משה אבן עזרא: כתנות פסים

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

- ד. ר' שלמהaben גבירול: כאבי رب
ר' שמואל הנגיד: הימים ביני ובינך; בכור אמי
ה. ר' שמואל הנגיד: התקבצו כי הזמן תמים; מות אב ומות אלול
ר' שלמהaben גבירול: כתמר את בקומתך
(שירמן חיים, *השירה העברית בספרד ובפורטוגל*, מוסד ביאליק, 1960)

קבוצה שנייה – שירי ביאליק

יש ללימוד חמישה שירים – שיר אחד מכל קבוצת שירים :

- א. הקיץ גוע; פעמי אביב
ב. על השחיטה, אם יש את נפשך לדעת
ג. לא זכיתי באור; זריתי לרוח אנחת
ד. לבדי; אם ישאל המלאך
ה. הולכת את מעמי; לנטיבך הנעלם

קבוצה שלישית – שירים מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללימוד חמישה שירים – שיר אחד מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים הבאים :

אלתרמן נתן: עץ הזית; ירח (שירים משכבר: כוכבים בחוץ, הקיבוץ המאוחד, 1999); דו-שייה (עיר היונה, הקיבוץ המאוחד, 1978); מטמורפוזות (הטור השביעי, כרך א' – תש"ג–תש"ד; הקיבוץ המאוחד, 2005)

גולדברג להה: מבית אמי א'; חמשין של ניסן [''אכן אדע, זה יום ללא תמורה'']; האומנים עוד יבואו ימים; סונט ט' [''מחلونי וגם מחלונך''] מותוק ''אהבתה של תרזה די מון'' (כתביו להה גולדברג, כרך ב': מוקדם ומאוחר, ספריית פועלים, 1978)

גרינברג אורן צבי: קדושי דומיה; מחזה שבת קודש בשמיים (רחובות הנהר, שוקן, תשל"ח; וכן: כל כתבי אצ"ג, כרך ו': רחובות הנהר, מוסד ביאליק, 1990–2004); שיר נס השיר; שיר אמי והנהל (כל כתבי אצ"ג, כרך ט': ספר העיגול)

נספח לשאלון 05, קיז תשע"ב

ספרות / 2 ייחידות

טשרניחובסקי שאל: ראי אדמה ; הויל ארכטי מולדתי ; סונט י' [''את אינך יודעת''] מתוך המחזור ''שירים לאיליאל'' ; לא רגעי שנות (כל כתבי שאל טשרניחובסקי, עם עובד, 1990 ; וכן : **שירי טשרניחובסקי**, דבר, 1968)

רחל: רק על עצמי ; פגישה חצי פגישה ; זמר נוגה ; מנגד (שירת רחל, דבר, 1977 ; וכן : אתר בן יהודה – <http://benyehuda.org/rachel>)

קבוצה רבעית – שירים מהמחזית השנייה של המאה ה-20

יש ללמידה חמישה שירים – שיר אחד מרשימת השירים של כל אחד מהמשוררים האלה :

ביטון ארז: שיר זהה אלפסיה ; דברי רקע ראשוניים ; פיגומים ; תקציר שיחה (**ציפוף בין יבשות**, הקיבוץ המאוחד, 1990)

גורוי חיים: ירושה ; אודיסס ; מעשה ביוינה ; שיר מס' 21 [''בקשו רחמים עלייה''] מתוך המחזור ''יריד המזרחה'' (השירים, מוסד ביאליק והקיבוץ המאוחד, 1998)

ז' נתן: אני שומע משחו נופל (שירים שונים, הקיבוץ המאוחד, 1984) ; שימוש לב לסלול הרועד ; נגד פרדה ; ציפור שנייה (כל החלב והדבש, עם עובד, 1981)

זלדה: שני יסודות ; ציפור אחוזת כסם ; כאשר הייתה פה ; כל שושנה (שירי זלדה, הקיבוץ המאוחד, 1985)

עמיחי יהודה: לא כברוש ; משלואה או ארבעה בחדר (שירי יהודה עמיחי, כרך א' : שירים 1948–1962, שוקן 2002–2004) ; תייריים (שם, כרך ג' : שלווה גדולה : שאלות ותשובות) ; שיר 10 [''אני זוכר שאלה מספר לימוד החשבונות''] מתוך המחזור ''טיול ישראלי'' (שם, כרך ה' : פתוּח סגור פטוּח)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 ייחידות

פרק ב – סיפור קצר

הערה: בחורף תשע"ב, בקי"ץ תשע"ב ובחורף תשע"ג, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "סיפור אהבה" מאת אהרון אפלפלד. בקי"ץ תשע"ג ובחורף תשע"ד, אחת מן השאלות בפרק "סיפור קצר" תהיה על הסיפור "איש ז肯" מאוד עם כנפיים עצומות" מאת גבריאל גרשיה מארקט.

קבוצה ראשונה – סיפורי שמואל יוסף עגנון

יש ללמידה שתים מבין היצירות האלה:

המטבחת; עגנות (אלו ואלו, שוקן, 1998) ; האדוניות והרוכל ; מדירה לדירה ; התזמורת (סמו"ד ונראה, שוקן, 1998) ; פנים אחרות ; הרופא וגורשותו על כפות המנעול, שוקן, 1998) ; המלבוש ; תחילת ; עם כניסה הימים ; פרנהיים (עד הנה, שוקן, 1998) ; שבועת אמוניים* (עד הנה, שוקן, 1998) ; בדמי ימיה* ; גבעת החול* (על כפות המנעול, שוקן, 1998)

* בשל אורכו, כל אחת משלוש היצירות שלעיל המסומנות בכוכבית תיחס כחלופה לשני סיפורים.

קבוצה שנייה – סיפור עברי מהמחצית הראשונה של המאה ה-20

יש ללמידה שניים מבין הסיפורים האלה:

아버מוביץ' שיי (מנדלוי מוס'ס) : שם ויפת בעגלה (סיפוריים קטנים, דבר לעם, 1950)

בארון דבורה: ספרה ; פראדיל (פרשיות, מוסד ביאליק, 1968)

בורלא יהודה: אתנן (כתביו היהודית בורלא: מרגנת, דבר-מסדה, תשכ"ב)

ברדי'בסקי מיכה יוסף: קלונימוס ונעמי (כתבו מיכה יוסף ברדי'בסקי, דבר, 1965 ; וכן :

מיכה יוסף: פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/berdi> –

ברנר יוסף חיים: המוצא ; עוללה (בין מים למים, הקיבוץ המאוחד, 1980 ; וכן : ילקוט לבתי-

הספר, הקיבוץ המאוחד, 1969 ; וכן : פרויקט בן יהודה – <http://benyehuda.org/brenner> –

ברקוביץ' יצחק דב: כרת ; תלוש (כתבו י"ד ברקוביץ', כרך א', דבר, 1964 ; וכן : סיפורים

nbחרים, דבר לעם, 1953)

גנסין אוריה: סעודת מפסקת (כל כתביו, ספריית פועלים/ הקיבוץ המאוחד, 1982 ; וכן פרויקט

נספח לשאלון 05, קיז תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

בן יהודה – <http://benyehuda.org/gnessin>

הוז חיים: אדם מישראל; שלולית גנוזה (**סיפוריים נבחרים**, דבר, 1974)

פרץ יהודה ליבֶּרְטָן: שמע ישראל (כל כתבי ייל פרץ, כרך א', דבר, 1962); בין שני הרים (שם, כרך ב'; וכן: **פרויקט בו יהודה** – <http://benyehuda.org/perets>)

שופמן גרשום: הערדל; נקמה של תיבת זמרה; הניה (כל כתבי גרשום שופמן, כרך א', דבר, ועם עובד, 1960)

שטיינברג יעקב: בת הרוב; העיורת; בת ישראל; בין לבני הכסף (ילקוט סיפוריים, ייחדי, 1981) ;
שמי יצחק: הบรיחה; בין חולות היישמון (שישה סיפוריים, ספריית תרמילי, משרד הביטחון, 1984; וכן: **סיפורו יצחק Kami**, ניומן, 1971)

קבוצה שלישית – סיפור עברי מהמחצית השנייה של המאה ה-20 עד המאה ה-21
יש ללמידה שניים מבין הספרורים האלה:

איini לאה: עד שעבור כל המשמר כלו (**גיבורי קיז**, הקיבוץ המאוחד, 1991)

אלוני ניסים: שמיל; להיות אופה (הינשוף, ספריית תרמילי, 1975; וכן: **הינשוף**, סדרת קלאסיקס, עם עובד, 1997)

אפלפלד אהרון: שלושה; עשן; סיפור אהבה; ברטה (עשן, עכשו, 1962); המצדד; קיטי (**בגיא הפורה**, שוקן, 1963)

בלט שמעון: בעיר התחתית (עיר התחתית, ספריית תרמילי, משרד הביטחון, 1979)

בן נר יצחק: קולנוע; משחקים בחורף (שקיעה כפרית, עם עובד, 1976)

ברזגו סמי: שוק; חייו בטטה (ילדה שחורה, בבל, 1999)

גולטרוינד אמריך: גלויה מוואלדזה (אחוות החוף, זמורה ביתן, 2002)

הנדל יהודית: סיפור בלי כתובות (כט' קטן, הקיבוץ המאוחד, 1988)

יהודים אברהם ב': מסע הערב של יתיר; שתיקה הולכת ונמשכת של משורר, גאות הים (כל הספרורים, הקיבוץ המאוחד, 1993)

כהנא-כרמן عملية: נעימה שונה כתובת שירים (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971)

הינומה (שדות מגנטיים, הקיבוץ המאוחד, 1977)

LIBERETT SBYON: חדר על הגג (תפוחים מן המדבר, ספריית פועלים, 1986)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

מגד אהרונן: יד ושם (*ישראל חברים, הקיבוץ המאוחד*, 1963)

מטלון רונית: אח קטן ; ילדה בקפה (*זרים בבית*, הקיבוץ המאוחד, 1992)

ס' יזהר (סמלנסקי) : השבוי (חרבת חזעה ועוד שלושה סיורים מלחמה, זמורה ביטן, 1989)

עו"ז עמוס : דרך הרוח ; נודדים וצפע (*ארצות התן*, עם עובד, 1989)

קנץ יהושע : התרנגולות בעלת שלוש הרגליים (*מומנט מוסיקלי*, הקיבוץ המאוחד, 1980)

קסטל-בלום אורלי : ספרה (*לא רחוק ממרכז העיר*, עם עובד, 1987)

קרת אתגר : צפירה (*צינורות*, עם עובד, 1992)

שחר דוד : מעשה ברוקח ובגאותל העולם ; דברים שבטעו האדם ; על הצללים והצלם (*מוותו של האלוהים הקטן*, שוקן, 1970)

תמוzo בניימיין : מעשה בעז זית ; תחרות שחיה (*סיפורים*, כתר, 1987)

קבוצה ربיעית – סיפור מתורגם יש ללימוד שלושה מבין הספרותיים האלה :

אידריס יוסוף : מספר ארבע (*מקום על-פני האדמה*, וו-ליר, 1986)

אל חכמים תאופיק : על חוד התער (סיפורים ערביים, משרד הביטחון, סיפורים פלשתיים)

بابל יצחק : מעשה בשובבי (סיפורים, ספריית פועלים, 1969) ; בן הרבי (חיל הפרשים ועוד סיפורים, כתר, 1987)

שביס-זינגר יצחק : המפתח (הפתח, ספריית פועלים, 1978) ; גימפל תם (חוובן קרשב ועוד סיפורים, כרמל, 2000)

בוקצ'יו ג'ובאני : הבז (דקאמרון – ספר עשרת הימים, כרמל, 2000)

גוגול ניקולאי וסיליביבץ' : האדרת (סיפורים פטלבוריים, הקיבוץ המאוחד, 1992)

గבריאל גרסיה מרקס : איש ז肯 מאוד עם כנפיים עצומות (הסיפור העצוב שלא ייאמן על ארנדירה התמה וסבתה האכזרית, שוקן, 1986)

דוקטורוב אדגור לורנס : הסופר במשפחה (חיי המשוררים, זמורה ביטן, 1988)

המיינגווי ארנסט : הרוצחים (גברים ללא נשים, זמורה ביטן, 1988)

לוイ פרימנו : התלמיד (זמן שאל, הקיבוץ המאוחד, 1988)

מופסן גי דה : העלמה פרל (הירושא, עם עובד, 1977)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

- מחפוז נגיב:** אחורי עשרים שנה (מקום על פני האדמה, וו-ליר, 1986) ; בית בעל שם רע; הפנסיון (הגנב והכלבים וסיפוריים אחרים, ספריית פועלים, 1970)
- מנספילד קתרין:** הזבוב (הספרות כרך א' 2, 1968)
- נבווקוב ולדיmir:** רגע של חסד (טרייסר רוסי, הקיבוץ המאוחד, 1994)
- סלינגיר ג'רום דוד:** יום נפלא לדגי בננה ; מר קרסולי שלו בקונטיקט (לאסמה – אהבה – בסאוב, מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1979)
- עזאם סמירנה:** השעון והאדם (סיפוריים פלשתיניים, עקד, 1970)
- פו אדרר אלן:** הבור והמטולת (הבור והמטולת, סדרת קלاسي כיס, עם עובד, 1997) ; אליאנורה (מעשי הרצח ברחוב מוגג, מחברות בספרות, 1965)
- פוקנר ויליאם:** ורד לאמילי (סימון קריאה 1, 1972 ; ורד לאמילי – מסתורין ואהבה, עקד, 1993) ; אember מובער (סימון קריאה 1, 1972)
- פיילי גרייס:** שיחה עם אבי (סימון קריאה 16–17, 1973 ; סיפוריים אמריקאים משנות ה-60 וה-70, עם עובד, 1993)
- פינק אידה:** הגן המפליג למרחקים ; ציפורים ; המחבוא (הגן המפליג למרחקים, ספריית פועלים 1988 ; וכן : כל הספרים, עם עובד, 2004)
- צ'קוב אנטון פבלוביץ'** : כינורו של רוטשילד ; יגון (MBER ספרי צ'קוב לבתי ספר, טברסקי, 1966)
- קליסט היינץ פון:** רעדת אדמה בציילי (קולהאס ואחרים), הקיבוץ המאוחד, 2002)
- קפקא פרנץ :** גזר הדין (גזר הדין וסיפוריים אחרים, עם עובד, 1997)
- קרבר ריימונד :** דבר קטן וטוב ; נצחות ; קתדרלה (דבר קטן וטוב, כתר, 1986)
- שלום עליכם :** אהבתி הראשונה (הספר הקצר, ספריית פועלים, 1977)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

פרק ג – רומאן וnobla

יש לבחור אחת מבין שלוש האפשרויות האלה :

1. **רומאן אחד המשומן בכוכבית**, מן הקבוצה הראשונה או מן הקבוצה השנייה. (בשל אורכם או מורכבותם – ולא מטעמים של שיפוט ערכי – למידת הרומנים שמוסמנים בכוכבית * היא חלופה ללמידה שני רומנים שאינם מסומנים בכוכבית, זאת כדי לפנות פרק זמן נאות לקריאותם ולדiou בהם).
2. **שני רומנים מן הרשימה הכלולת רומנים עבריים (קבוצה ראשונה) ורומנים מתרגומים (קבוצה שנייה)**: רומאן אחד עברי ורומאן אחד מתרגם.
3. **רומאן אחד מרשימה הרומנים העבריים והתרגומים (קבוצות ראשונה ושניה) וnobla אחת מרשימה nobla העבריות והתרגומות (קבוצות שלישיית רביעית)**: יצירה אחת מהספרות העברית ויצירה אחת מהספרות המתרגמת.

הערה : בחורף תשע"ב, בקי"ץ תשע"ג ובחורף תשע"ג, אחת מן השאלות בפרק "רומאן וnobla" תהיה על הרומן הדבר מאת אלבר קאמי. בקי"ץ תשע"ג ובחורף תשע"ד, אחת מן השאלות בפרק "רומאן וnobla" תהיה על nobla "בדמי ימיה" מאת שיי עגנון או על nobla "הזקן והים" מאת א' המינגווי (אחד משתי nobla בלבד).

שים לב : מומלץ שבמהלך לימודיהם יקרו הנבחנים, על-פי בחירתם ותוק התיעיצות עם המורה, **פחות ספרדים** לבסוף לרומנים ו/או nobla שילמדו במסגרת פרק זה. במסגרת הקריאה החופשית זו נבחנים רשאים לקרוא גם רומנים וקובצי סיפוריים המופיעים בתכנית הלימודים.

קבוצה ראשונה – רומאן עברי

אורפז יצחק : מסע דניאל (עם עובד, 1986)

איתן רחל : ברקיע החמישי (עם עובד, 1976)

אפלפלד אהרון : תור הפלאות (הקבוץ המאוחד, תשל"ח); קטרינה (כתה, 1989)

בר חיימס : נצחות (עם עובד, 1992); חבלים (עם עובד, 1998)

בן נר יצחק : בוקר של שוטרים (כתה, 1992)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

- ברבש בניי : **מי פירסט טוני** (הקיבוץ המאוחד ,1994)
- ברטוב חנוך : **פציע בגורות** (עם עובד ,1969)
- בר-יוסף יהושע : **עיר כסומה*** (הקיבוץ המאוחד ,1979)
- גרוסמן דוד : **ספר הדקוק הפנימי*** (הקיבוץ המאוחד ,1991) ; **מומיק** (הקיבוץ המאוחד ,2006)
- הנדל יהודית : **חמשין האחרון** (הקיבוץ המאוחד ,1993)
- יהודע אברהム ב' : **המאהב** (שוקן ,1981) ; **מר מאני*** (הקיבוץ המאוחד ,1993) ; **השيبة מהוזו** (הקיבוץ המאוחד ,1994) ; **שליחותו של הממונה על משאבי אנוש** (הקיבוץ המאוחד ,2004)
- לפיד שולמית : **גיא אוני** (כתר ,1982)
- מגד אהרון : **חחי על המת** (עם עובד ,1974) ; **פוגלםן** (עם עובד ,1987) ; **מסע באב** (עם עובד ,1980)
- מיכאל סמי : **חצורה בוואדי** (עם עובד ,2003) ; **חסות** (עם עובד ,1979)
- נבו אשכול : **ארבעה בתים וגעגוע** (זמורה ביתן ,2004)
- ס' יזהר (סミילנסקי) : **מקדמות*** (זמורה ביתן ,1992)
- עגנון שמואל יוסף : **סיפור פשוט** (כל סייפור ש"י עגנון, כרך ג' : **על כפות המנעול**, שוקן ,1998) ;
וכן : **סיפור פשוט** (כולל הערות וביאורים, שוקן ,1998) ; **שירת*** (שוקן ,1999)
- עו"ז עמוס : **מיכאל שלי** (עם עובד ,1990) ; **מנוחה נכונה** (עם עובד ,1983) ; **קופסה שחורה** (עם
עובד ,1996)
- עמיר אליאי : **מפריח היוניים** (עם עובד ,1993)
- פוגל דוד : **חיי נישאים*** (הקיבוץ המאוחד ,2000)
- קורן ישיהו : **לויה בצהרים** (مפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור ,1974)
- ק' צטניק : **השעון** (מוסד ביאליק ,1972)
- קְנַז יהושע : **התגבותות ייחידים*** (עם עובד ,2006) ; **מחזיר אהבות קודמות** (עם עובד ,1997)
- קנוייק יורם : **חימו מלך ירושלים** (עם עובד ,2003) ; **אדם בן כלב** (ספריית מפעלים ,1987)
- ראובני אהרון : **שמות** (עם עובד ,1969)
- רביניאן דורית : **חחותנות שלנו** (עם עובד ,1999)
- שבתאי יעקב : **זכרון דברים*** (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור ,1977)
- שדה פנחס : **החיים כמשל** (שוקן ,2002)

נספח לשאלון 05, קיז תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

שם נתן: **רביעיית רוזנדוֹרָף** (עם עובד, 1987)

שלו מאיר: **רומן רוסי** (עם עובד, 1988); **כימים אחדים** (עם עובד, 1994); **יונה ונער** (עם עובד, 2006)

שמיר משה: **הוא הלך בשדות** (עם עובד, 1972); **במו ידיו: פרקי אליק** (עם עובד, 1972) ;
תמו זביבין: מינוטאור (הקיבוץ המאוחד, 1980); **ר��וויאם לנעמן** (זמורה-ביתן-מודן, 1978)

קבוצה שנייה – רומנים מתרגומים

אוסטר פול: **ארמוני הירח** (עם עובד, 1977); **מוסיקת המקרה** (עם עובד, 1992)
אורוול ג'ורג': **1984** (עם עובד, 1972)

АЗ'אר אAMIL (גاري רומן): **כל החיים לפניו** (עם עובד, 1984)
אייטטוב צ'ינגייס : והיום איןנו בלה (עם עובד, 1994)

אליות ג'ורג': הטנה על שפת הפלוס (כרמל, 1998)
גולדיינג ויליאם ג'רלץ : בעל זבוּב (עם עובד, 1972)

בולגקוב מיכאל : האמן ומרגריטה* (ידיעות אחרונות – ספרי חמד, 1999)
בל היינריך : המוקיון (מסדה, 1971)

בלזק אונורה דה : אבא גוריו (הקיבוץ המאוחד, 1992); **הזרון פונס** (עם עובד, 1981)
ברונטה אAMIL : אנקת גבאים (כתף, 1990)

ברונטה שרלוט : ג'יין אייר (זמורה ביתן, 1987)
שביביס-זינגר יצחק : העבד (עם עובד, 2004)

גاري רומן : עפיפונים (עם עובד, 1983)

גרין גרהם : מסעותי עם דודתי (עם עובד, 1989)
דה לוקה אריא : הר אדוני (הקיבוץ המאוחד, 2003)

דוסטויבסקי פ"מ : החטא ועונשו* (ידיעות אחרונות, 1995)

דיקס צ'רלס : תקוות גדולות (ספריית פועלים, 1983); **דוד קופרפילד** (דבר וזמורה ביתן, 1987)
הסה הרמן : נרקיס וגולzman (שוקן, 1975)
הרפר לי : אל תיגע בזמיר (עם עובד, 2003)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

- ולף וירגיניה:** אל המגדלור* (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, סימן קריאה, 1975)
- וילד אוסקר:** תמנונו של דוריאן גריי (אור-עם, 1984 ; וכן : חנות ספרים, 1998)
- טולסטוי לב:** אנה קרנינה* (עם עובד, 1999)
- מאן תומס :** בית בודנברוק* (עם עובד, 1986)
- לורנס דיוויד הרברט :** בניים ואוהבים (שוקן, 1981)
- مارקס ג' גרסיה:** מאה שנים של בזידות* (עם עובד, 1972) ; אהבה בימי כולה (עם עובד, 1989)
- מוריסון טוני:** העין הכחיה כחולת (הקיבוץ המאוחד, 1996)
- מלמוד ברנד:** העוזר (עם עובד, 1979)
- ממוי אלבר:** נציב מלך (עם עובד, 1964)
- סלינג'ר ג'ירום דיוויד:** התפסן בשדה השיפון (עם עובד, 1975)
- סראמגו ז'וזה:** על העיוורון (הקיבוץ המאוחד, 2000)
- פוקנר ויליאם :** הקול והזעם* (ספריית פועלים, 1973) ; אור באוגוסט* (ספריית פועלים, 1968)
- פיציג'ראלד פ' סקוט:** גטסבי הגדול (הקיבוץ המאוחד, 1999) ; ענווג הוא הלילה (עם עובד, 1973)
- פלובר גוסטב :** מאדאם בובاري* (הקיבוץ המאוחד, 1991)
- פרלה יהושע:** יהודים סתומים (הקיבוץ המאוחד, 1992)
- פריש מקס :** הומו פאבר (ספריית פועלים, 1982)
- קאמוי אלבר:** הדבר (עם עובד, 2001) ; הזר (עם עובד ומדזה, 1985) ; אדם הראשון (עם עובד, 1995)
- קונדרה מיילן:** ספר הצחוק והשבחה (זמורה ביתן, 1981)
- קזונצקיס ניקוס :** חייו ומעליו של אלכסיס זורבאס (זורה היוני) (עם עובד, 1995)
- קפקא פרנץ :** המשפט* (שוקן, 1992)

קבוצה שלישית – נובליה עברית

- אורפז יצחק:** נמלים (שלוש נובלות, עם עובד, 1972 ; וכן : גוונים, 1997)
- ביאליק חיים נחמן:** מאחרוי הגדר, (ביאליק – סיורים, דבר, 1956 ; וכן : פרויקט בן יהודה –

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

(<http://benyehuda.org/bialik>)

- בן נר יצחק: **עתליה** (אחרי הגשם: שלושה סיפוריים, כתר, 1979)
- הרaben שולמית: נביא; אחרי הילדות; שונא הנשים (צימאון, דבר, 1996)
- טביב מרדי: פינרו של יוסי (עם עובד, 1964)
- יהושע אברהם ב': שלושה ימים וילך (כל הסיפוריים, הקיבוץ המאוחד, 1993)
- כהנא-כרמוں عملיה: לב הקץ לב האור (בכפיפה אחת, הקיבוץ המאוחד, 1971; וכן: כאן נגור: חמש נובלות, הקיבוץ המאוחד, 1996)
- ס' יזהר (סמיילנסקי): חרבת חזעה (ארבעה סיפוריים, הקיבוץ המאוחד, 1984; וכן: סיפור חרבת חזעה ועוד שלושה סיפורי מלחמה, זמורה ביתן, 1989)
- سري דן בניה: עוגיות המלח של סבתא סולטנא (כתר, 1988)
- קסטל-בלום אורלי: המינה ליזה (כתר, 1995); רדיוקלים חופשיים (רדיוקלים חופשיים, כתר, 2000)

קבוצה רביעית – נובלת מטורוגמת

- אייטומטוב צ'ינגייס: ג'מילה (כרמל, 2005)
- הראבל בוהומיל: העיירה שבה נוצרה הזמן (עקד, 1994)
- בולגאקוב מיכائيل: לב של לב (כפתור, תשמ"ט)
- המינגווי ארנסט: הזקן והים (עם עובד, 1980)
- זיסקינד פטריק: היונה (עם עובד, 1986)
- מאן תומס: טוניו קרייגר; מות בונציה (מות בונציה וסיפוריים אחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988)
- מוריאק פרנסואה: הנשיקה למצורע; הורתו (הנשיקה למצורע, עם עובד, 1981)
- מלויל הרמן: ברטלי (משרד הביטחון, ספריית תר밀, 1988; וכן: המעורר מס' 2, 1997); וכן: מחווה לשישה סיפוריים של המאה התשע-עשרה, בהוצאת נילי מירסקי, עם עובד, 2006.

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 יחידות

פרק ד – דרמה

יש ללמידה שני מחזות: טרגדיה אחת (מאט סופוקליס או מאט שקספר) מן הקבוצה הראשונה, ומחזה אחד נוסף, (עברית או מתרגם), מבין המחזות שבקבוצות השנייה והשלישית.

קבוצה ראשונה – טרגדיה מאט סופוקליס או מאט שקספר

סופוקליס: אנטיגונה (דביר, 1970 ; וכן : מוסד ביאליק, 1971 ; וכן : שוקן, 1990) ;
אדיפוס (מוסד ביאליק, 1971 ; וכן : שוקן, 1994)

שקספר ויליאם: המלט (אור-עם, 1973 ; וכן : דביר, 1981) ; **מקבת** (הקיבוץ המאוחד, 1971 ; וכן : עם עובד, 1986) ; **מלך ליר** (מוסד ביאליק, 1971 ; וכן : אור-עם, 1994) ; **אותלו** (דביר, 1991)

קבוצה שנייה – מחזה מתרגם

אייבسن הנרייק: בית בובות (אור-עם, 1983) ;
ברכת ברטולד: מעגל הגיר הקוקזי (אור-עם, 1984) ; **אימה קוראי'** (עם עובד, 1986)

דרינמט פרידריך: ביקור הגברת הזקנה (אור-עם 1983)

ויליאמס טנסי: ביבר הזכוכית (אור-עם, 1982) ; **חשמלית ושם תהוקה** (אור-עם, 1985)

לורקה גרסיה פדריקו: ירמה (מחזות, הקיבוץ המאוחד, 1965 ; וכן : עם עובד, 1988)

מילר ארטורו: מותו של סוכן (אור-עם, 1986)

סטרינדברג אוגוסט: העלמה يولיה (אור-עם, 1985)

פינטר הרולד: החדר (אור-עם, 1988)

פירנדלו לוואגי: שענשות מחפשות מהבר (מרכז ישראלי לדrama, 1990)

צ'כוב אנטון: גן הדובדנים; שלוש אחיות (ארבעה מחזות, עם עובד, 1973)

נספח לשאלון 05, קיץ תשע"ב

ספרות / 2 ייחידות

קבוצה שלישית – מהזה עברי

- אלוני נסימ:** הכללה וציד הפרפרים (הקיבוץ המאוחד, 1980) ; הנסיכה האמריקאית (עמיקם, 1963) ; אכזר מכל המלך (ידיעות אחרונות, ספרי חמד, 1997)
- בן שמחון גבריאל:** מלך מרוקאי (עדן, 1980)
- בר יוסף יוסף:** אנשים קשים (מפעלים אוניברסיטאיים להוצאה לאור, 1983)
- לוין חנוֹך:** חפש ואחרים, הקיבוץ המאוחד, 1988) ; הילד חולם (מלאתת החיים ואחריות, הקיבוץ המאוחד, 1991)
- לפיד שלומית:** רבוש נתוש (אור-עם, 1991)
- סובול יהושע:**ليل העשורים (אור-עם, 1990) ; גטו (אור-עם, 1989)
- שבתאי יעקב:** נמר חברותות (הקיבוץ המאוחד, 1985)
- תומר בן ציון:** ילדי הצל (עמיקם, 1963)